II

(EÜ asutamislepingu / Euratomi asutamislepingu kohaselt vastu võetud aktid, mille avaldamine ei ole kohustuslik)

OTSUSED

KOMISJON

KOMISJONI OTSUS,

7. veebruar 2007,

abikava C 31/2005 (ex N 329/2004) kohta, mida Itaalia kavatseb rakendada Sitsiilia maakonna seaduse nr 21/2003 artiklite 14, 15 ja 16 alusel

(teatavaks tehtud numbri K(2007) 285 all)

(Ainult itaaliakeelne tekst on autentne)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2007/498/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 88 lõike 2 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut, eriti selle artikli 62 lõike 1 punkti a,

olles kutsunud üles huvitatud isikuid esitama märkusi vastavalt osutatud sätetele ([1]) ja võttes neid märkusi arvesse,

ning arvestades järgmist:

I. MENETLUSKORD

(1) Itaalia ametiasutused teavitasid komisjoni oma 28. juuli 2004. aasta kirjas 29. detsembri 2003. aasta piirkondliku seaduse nr 21 (edaspidi „piirkondlik seadus nr 21/2003") artiklitest 14, 15 ja 16. Komisjon palus oma 22. septembri 2004. aasta kirjas lisateavet. Itaalia ametiasutused palusid oma 24. jaanuari 2005. aasta kirjas tähtaja pikendust, mille komisjon oma 25. jaanuari kirjas heaks kiitis.

(2) Itaalia ametiasutused märkisid oma 26. jaanuari 2005. aasta kirjas, et artiklitega 14 ja 15 ettenähtud abi rakendatakse vastavalt komisjoni 12. jaanuari 2001. aasta määrusele (EÜ) nr 69/2001, mis käsitleb EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes, ([2]) kuni Euroopa Komisjon kõnealused artiklid kinnitab.

(3) Komisjon palus 29. märtsi 2005. aasta kirjas Itaalia ametiasutustelt lisateavet. Itaalia ametiasutused esitasid palutud lisateave pärast neile 27. aprillil 2005 saadetud meeldetuletust oma 18. mai ja 2. juuni 2006. aasta kirjades.

(4) 10. juuni 2005. aasta kirjas paluti lisateavet. Itaalia ametiasutused vastasid 12. ja 14. juuli 2005. aasta kirjades.

(5) Komisjon teavitas Itaaliat 6. septembri 2005. aasta kirjas oma otsusest algatada seoses kõnealuse meetmega EÜ asutamislepingu artikli 88 lõikega 2 ja EMP lepingu artikliga 62 ettenähtud menetlus.

(6) Komisjoni otsus menetluse algatamise kohta avaldati *Euroopa Liidu Teatajas*. ([3]) Komisjon palus huvitatud isikutel esitada kõnealuse abi kohta oma märkused.

([1]) ELT C 263, 22.10.2005, lk 30.

([2]) EÜT L 10, 13.1.2001, lk 30.

([3]) Vt joonealune märkus 1.

(7) Komisjon ei saanud huvitatud isikutelt märkusi abi kohta.

(8) Itaalia ametiasutused palusid komisjonil oma 10. novembri 2005. aasta kirjas menetlus peatada kuni Euroopa Kohtu otsuse vastuvõtmiseni kohtuasjas C-475/2003, mis käsitleb Itaalia tootmistegevusele kehtestatud piirkondliku maksu (IRAP) kokkusobivust nõukogu 17. mai 1977. aasta kuuenda direktiivi 77/388/EMÜ (liikmesriikide kumuleeruvat käibemaksu käsitlevate õigusaktide ühtlustamise kohta – ühine käibemaksusüsteem: ühtne maksubaas) ([4]) artikli 33 lõikega 1. Komisjon kiitis palve heaks oma 18. oktoobri 2005. aasta kirjas. Euroopa Kohus kuulutas seejärel oma otsuses, et IRAP on kooskõlas direktiivi 77/388/EMÜ artikli 33 lõikega 1. ([5])

(9) Itaalia ametiasutused teavitasid komisjoni oma 10. mai 2006. aasta kirjas muudatusest artiklitega 14 ja 15 ettenähtud meetmetes. Nimetatud muudatuse tulemusena rakendatakse kõnealuseid meetmeid vastavalt vähese tähtsusega abi määrusele ka juhul, kui komisjon võtab vastu negatiivse otsuse.

II. **MEETME KIRJELDUS**

a) **Meetme õiguslik alus**

(10) Piirkondliku seaduse nr 21/2003 artiklid 14, 15 ja 16.

b) **Meetme eesmärk**

(11) Itaalia ametiasutuste sõnul on meetme eesmärk edendada uute ettevõtete loomist ja kitsendada lõhet Sitsiilia ettevõtete ja muudes Itaalia piirkondades asuvate ettevõtete vahel.

(12) Lisaks on kõnealuse meetme eesmärk edendada nende riikide majanduse integreerimist Euroopa Liidu majandusega, kes kirjutasid alla Barcelonas 27. ja 28. novembril 1995 toimunud Euroopa-Vahemere piirkonna ministrite kohtumise lõppdeklaratsioonile.

(13) Meede sisaldab kahte abikava: piirkondliku seaduse nr 21/2003 artiklitega 14 ja 15 nähakse teatavatele ettevõtetele ette vabastus piirkondlikust maksust (IRAP) ja sama seaduse artikliga 16 on ettenähtud Euroopa-Vahemere finants- ja kindlustusteenuste keskuse loomine.

(14) Artiklitega 14 ja 15 nähakse teatavatele uutele ettevõtetele (kes on alustanud tegevust 2004. aastal) ja teatavatele olemasolevatele ettevõtetele ette viieaastane vabastus piirkondlikust maksust (IRAP).

(15) Artikliga 14 nähakse ette viie järjestikuse aasta jooksul vabastus piirkondlikust maksust (alates tegevuse algusest)

a) turismisektori ettevõtetele, hotelli- ja käsitöösektorile, kultuurisektori ettevõtetele, toiduainetööstuse ettevõtetele ning infotehnoloogia ettevõtetele, kes alustasid tegevust 2004. aastal;

b) kõigile tööstusettevõtetele, kes alustasid tegevust 2004. aastal ning kelle käive ei ületa 10 miljonit eurot.

(16) Artikliga 15 nähakse kõigile olemasolevatele ettevõtetele (välja arvatud keemia- ja naftakeemiasektorites tegutsevad ettevõtted) viiel järjestikusel aastal ette osaline vabastus piirkondlikust maksust, mida arvutatakse aastatel 2001–2003 keskmist maksubaasi ületavast maksubaasist.

(17) Abikõlblikud on ainult ettevõtted, kelle ametlik asukoht, peakontor ja tegevuskoht on Sitsiilias.

(18) Artikli 16 alusel luuakse Euroopa-Vahemere finants- ja kindlustusteenuste keskus, mis hõlmab krediidiasutuste tütarettevõtteid või sidusettevõtteid, kinnisvaramaaklereid, usaldusettevõtteid, kindlustusettevõtteid ning rahandusettevõtteid, kes koguvad raha rahvusvahelistel turgudel. Raha kasutatakse ainult väljaspool Itaaliat ja seda ei kasuta Itaalia elanikud. Keskuse tegevusse on kaasatud ka ettevõtted, kes tegelevad rahvusvahelise kaubanduse valdkonnas vahenduse ja abiteenustega. Keskuse järelevalvekomitee nimetab ametisse Sitsiilia maakonna vanem ja selle ülesanne on anda ettevõtetele luba keskuse töös osalemiseks või selle tagasi võtta.

(19) Kõnealused ettevõtted saavad kasutada järgmiseid soodustusi:

a) 50 % madalam piirkondlik maks keskuse töös osalemisest saadud tulult;

b) piirkondlike soodustuste maksudest vabastamine;

c) kindlaksmääratud soodustus registreerimismaksult, kinnisvaramaksult ja katastrilõivudelt;

([4]) EÜT L 145, 13.6.1977, lk 1.
([5]) Kohtuasi C-475/2003 Banca popolare di Cremona Soc.coop.arl *v.* Agenzia Entrate Ufficio Cremona. Ei ole veel avaldatud.

d) Keskuse tööga seotud ja Sitsiilias toimunud tegevuse tulemusena saadud tulude vabastamine ettevõtete tulumaksust. ([6])

(20) Meetmest tulenevaid maksusoodustusi antakse ainult tehingute puhul kolmandate riikidega, kes on alla kirjutanud 27.–28. novembri 1995. aasta Barcelona deklaratsioonile. ([7])

(21) Keskuse täpne asukoht Sitsiilias ja keskuses osalemiseks loa andmise kord määratakse kindlaks rakendusmäärustes.

(22) Meetmed tulenevad Sitsiilia maakonna statuudi (mis on käsitletav põhiseadusliku aktina) artiklitel 36 ja 38 põhineva maksuautonoomia rakendamisest Sitsiilia maakonna poolt.

c) **Meetme eelarve**

(23) Itaalia ametiasutuste hinnangul on eespool nimetatud tingimuste rakendamisel artiklite 14 ja 15 mõju eelarvele ajavahemikus 2004.–2009. aasta ligikaudu 170 miljonit eurot (vastavalt artiklitele 120 miljonit eurot ja 48 miljonit eurot). Prognoosi artikli 16 mõju kohta eelarvele ei ole esitatud.

d) **Meetme kestus**

(24) Piirkondlik seadus nr 21/2003 jõustus 30. detsembril 2003, aga artiklite 14, 15 ja 16 kohaldamine on selgesõnaliselt seotud Euroopa Komisjoni heakskiiduga.

(25) Itaalia ametiasutused teatasid 26. jaanuari 2005. aasta kirjas, et artiklitega 14 ja 15 ettenähtud abi rakendatakse vastavalt vähese tähtsusega abi määrusele, kuni Euroopa Komisjon need kinnitab. 10. mai 2006. aasta kirjas teatasid nad, et artiklitega 14 ja 15 ettenähtud abi rakendatakse vastavalt vähese tähtsusega abi määrusele ka juhul, kui komisjon võtab vastu negatiivse otsuse.

([6]) Täpsemalt öeldes kohustub Sitsiilia vastavalt 27. juuli 2000. aasta seaduse nr 212/2000 artikli 8 lõikele 2 (millega kehtestatakse sätted maksumaksja õigusliku seisundi kohta; 31. juuli 2000. aasta Ametlik Teataja (GU) nr 177) maksma ettevõtte tulumaksu nende abisaajate eest, kelle maksuaadress on väljaspool Sitsiiliat. Sitsiilia ettevõtete makstav ettevõtete tulumaks laekub Sitsiilia maakonnale.

([7]) Kõnealused „kolmandad riigid" on Alžeeria, Egiptus, Iisrael, Jordaania, Küpros, Liibanon, Malta, Maroko, Süüria, Tuneesia, Türgi ja Palestiina omavalitsus.

(26) Artikliga 14 ettenähtud meedet on kohaldatud alates 2005. aastast. Itaalia ametiasutused kohustuvad seda kohaldama viie majandusaasta jooksul.

(27) Artikliga 15 ettenähtud meedet kohaldatakse samuti viie majandusaasta jooksul ajavahemikus 2004–2009.

(28) Artikliga 16 ettenähtud meedet kohaldatakse alates meetme jõustumisest kuni majandusaastani, mis järgneb sellisele majandusaastale, mil luuakse Barcelona deklaratsioonis osutatud vabakaubanduspiirkond (2010).

III. **MENETLUSE ALGATAMISE ALUSED**

a) **Artiklid 14 ja 15: vabastus IRAPist**

(29) Komisjon võttis 6. septembri 2005. aasta kirjas seisukoha, et teatatud abikava on käsitletav riigiabina EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses, kuna sellesse on kaasatud riigi vahendid, kuna see on valikuline, olles suunatud konkreetsetele sektoritele ja/või konkreetsetele ettevõtete kategooriale, kuna see annab majandusliku eelise teatavatele ettevõtete kategooriatele vähendatud maksukoormuse näol ning kuna see võib moonutada konkurentsi ja mõjutada kaubandust ühenduse tasandil.

(30) Üheks menetluse algatamise põhjustest oli see, et komisjonil olid kahtlused selle kohta, kas piirkondliku seaduse nr 21/2003 artiklitega 14, 15 ja 16 ettenähtud abi on ühisturuga kokkusobiv.

(31) Esiteks kahtles komisjon, kas meede vastab piirkondliku riigiabi suunistele ([8]) (edaspidi „suunised"). Vastavalt teatisele antaks meetme alusel tegevusabi Sitsiilia ettevõtetele, kes vastavad punktides 14 ja 17 esitatud kriteeriumidele, ja ettevõtetele, kes on tegevad Euroopa-Vahemere finants- ja kindlustusteenuste keskuses.

([8]) EÜT C 74, 10.3.1998, lk 9.

(32) Suuniste punkti 4.15 kohaselt võib tegevusabi anda juhul, kui meede on õigustatud oma panuse tõttu piirkondlikusse arengusse ja oma laadilt ning kui selle määr on võrdeline ebasoodsate tingimustega, mille leevendamiseks seda antakse. Komisjon kahtles, kas Itaalia ametiasutuste osutatud ebasoodsad tingimused, nende tõsidus ja abi panus piirkondlikusse arengusse õigustavad tegevusabi andmist.

(33) Komisjonil kahtles, kas piirkondliku seaduse nr 21/2003 artiklitega 14 ja 15 ettenähtud tegevusabi on ühisturuga kokkusobiv ning kas see aitab kaasa uute ettevõtete loomisele ning lõhe vähenemisele Sitsiilias ja mujal Itaalias tegutsevate ettevõtete vahel. Sellega seoses märkis komisjon, et seos abisaajate (näiteks artikliga 15 hõlmatud abisaajad) IRAPi vähendamise ja Sitsiilias uute ettevõtete loomise vahel on ebaselge, sest Itaalia ametiasutused ei ole seda kuskil selgitanud. Ainuüksi asjaolu, et IRAPi alandamine suurendab uute ettevõtete arvu, ei ole iseenesest piisav selleks, et abi võiks käsitleda ühisturuga kokkusobivana.

(34) Itaalia ametiasutused väitsid teatises, et 10 miljoni euro lävi on piisavalt madal, et tagada artikli 14 kohaldamine ainult VKEde suhtes. Komisjon väitis, et artikkel 14 on ainult pealtnäha piiratud VKEdega, kuna selles ei võeta arvesse töötajate arvu ega eelkõige seda, kas meetmest abi saav ettevõte on sidus- või partnerettevõte VKEde suuniste tähenduses. ([9]) Isegi kui Itaalia ametiasutused suudaksid tõendada, et meetmest saavad abi ainult VKEd kõnealuste suuniste tähenduses, leiab komisjon, et kõnealune meede on siiski käsitletav tegevusabina.

(35) Lisaks väitsid Itaalia ametiasutused, et Sitsiilias on ülekaalus mikroettevõtted, mille tegevuskulud ja tööjõumaht on suuremad. Kuna tööjõu ning laenukulud moodustavad suure osa IRAPi maksubaasist, on Sitsiilia ettevõtted ebasoodsamas olukorras. Komisjon märkis, et isegi kui Sitsiilia majandusel oleks probleeme mikroettevõtete ülekaaluga ja sellest tulenevate tagajärgedega, ei lahendaks olukorda üldine IRAPi vähendamine igas suuruses ettevõtete puhul, sest selline meede ei ole suunatud mikroettevõtetele. Lisaks ei tundu abi olevat loodud Sitsiilia saarelise iseloomuga probleemide lahendamiseks, kuna see ei ole seotud saarelisest asendist tulenevate lisakuludega (näiteks transpordikulud). Näiteks ei tundu komisjonile loogiline, et ettevõtted, kes on tegevad turismi- hotelli- ja kultuurikaupade sektoris on ebasoodsamates tingimustes seetõttu, et nad asuvad Sitsiilias (artikkel 14).

([9]) Komisjoni määrus (EÜ) nr 70/2001 (EÜT L 10, 13.1.2001, lk 33). Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1976/2006 (ELT L 368, 23.12.2006, lk 85). Vt eelkõige komisjoni 6. mai 2003. aasta soovituse (mikroettevõtete ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete mõiste kohta) (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36) lisa.

(36) Lisaks märgib komisjon, et Itaalia ametiasutuste esitatud andmed ei sisalda piisavat teavet selle kohta, et on tagatud abi andmise järk-järguline vähenemine. Toodud näitest võib aru saada, et Itaalia ametiasutused kavatsevad IRAPi maksuvabastuse osakaalu järk-järgult vähendada, kuid kõnealune asjaolu ei taga veel seda, et abi suurus oleks vähenev.

(37) Kuna artikliga 15 on ettenähtud abi igas suuruses ettevõtetele, ei saa komisjoni arvates tõendada kõnealuse meetme proportsionaalsust väitega, et seda kohaldatakse üksnes nende tööstus-, infotehnoloogia-, turismi- ja hotellindussektori ettevõtete suhtes, kelle käive on alla 10 miljoni euro ja kellel on vähem kui 10 töötajat.

(38) Komisjon väitis, et meede näib olevat sisuliselt valikuline, kuna artiklitega 14 ja 15 ettenähtud maksuvabastus välistab võimalike abisaajate rühmana mitmed ettevõtete kategooriad (vt punkt 56), soodustades eelkõige turismi, hotellinduse, kultuurikaupade, toiduainetööstuse ja infotehnoloogia sektoreid. Lisaks näib, et meetmega soodustatakse olemasolevaid ja loodavaid tööstusettevõtteid, kelle käive on väiksem kui 10 miljonit eurot, kuid välistatakse abi andmine nendele ettevõtetele, kes tegutsevad keemia- ja naftakeemiasektoris.

(39) Oma andmetes väitsid Itaalia ametiasutused, et keemia- ja naftakeemiavaldkonna ettevõtted arvati artikliga 15 ettenähtud abisaajate ringist välja, kuna neid ei mõjuta Sitsiilia saarelise iseloomuga seotud suured transpordikulud ja seetõttu, et kõnealustes valdkondades tegevate ettevõtete arv on väga väike. Siiski ei leia komisjon, et kõigi abikõlblike valdkondade ettevõtete transpordikulud oleksid suured; pealegi ei mõjuta abisaajate arv konkreetse meetme abina määratlemist.

(40) Viimasena märkis komisjon seda, et meede teeb diskrimineerivalt vahet Sitsiilia ja mitte Sitsiilia ettevõtetel, kuna sellega takistatakse abi saamist ettevõtetel, kelle ametlik asukoht on muus liikmesriigis. Komisjoni arvates puudub Itaalia ametiasutustel objektiivne põhjus ettevõtete eristamiseks ja seega on kõnealune abikava säte käsitletav EÜ asutamislepingu artikli 43 rikkumisena. Ka

seetõttu leiab komisjon, et kõnealune meede ei ole ühisturuga kokkusobiv. ([10]) Komisjon märkis ka, et meede annab valikulise eelise Sitsiilia ettevõtetele, kuna meetme alusel saavad abi ainult need maksukohuslastest ettevõtted, kelle ametlik asukoht, peakontor ja tegevuskoht on Sitsiilias. Sugugi mitte kõik ettevõtted, kes tegelevad Sitsiilias tootmise ja kaubandusega ning kelle suhtes kohaldatakse IRAP'd, ei vasta kõnealustele eeltingimustele. Itaalia ametiasutused ei esitanud oma kirjades kõnealuse väite suhtes mitte ühtegi selgitust.

b) **Artikkel 16**

(41) Esiteks väitis komisjon, et Itaalia ametiasutused ei selgita oma kirjades, miks Euroopa-Vahemere finants- ja kindlustusteenuste keskuse loomiseks antav abi on nende arvates käsitletav EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punktis a sätestatud erandina.

(42) Itaalia ametiasutused märkisid oma kirjades, et kõnealune meede on käsitletav tegevusabina. Komisjon võttis seisukoha, et abi andmine rahandussektoris võib moonutada väga suurel määral konkurentsi. Samal ajal ei aita finantstegevus oluliselt leevendada ebasoodsaid tingimusi, mis mõjutavad piirkondi, mille suhtes võib kohaldada artikli 87 lõike 3 punktis a sätestatud erandit. Seda küsimust on käsitletud komisjoni teatises riigiabi eeskirjade kohaldamise kohta äriühingute otsese maksustamisega seotud meetmete suhtes ([11]) ning mitmes hilisemas otsuses. Komisjon tuletas meelde, et eespool nimetatud teatises märgitakse selgelt, et riigiabi, mida kavatsetakse anda konkreetsete piirkondade majandusliku arengu edendamiseks, peab selleks, et olla ühisturuga kokkusobiv, olema „proportsionaalne taotletavate eesmärkidega ja neile suunatud". Sellest tulenevalt on välismaine tegevus ja tegevus, millel on vähene või olematu mõju kohalikule majandusele vaevalt käsitlev ühisturuga kokkusobiva riigiabina. Komisjon seadise seega kahtluse alla proportsionaalsuse abimäära ja selle kaudu ebasoodsate tingimuste leevendamise vahel.

(43) Komisjon kahtleb, kas artikliga 16 ettenähtud meedet saab käsitleda Euroopa ühistes huvides oleva projektina EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkti b tähenduses.

(44) Itaalia ametiasutused nimetasid peamise abi põhjendusena seda, et meede on käsitletav Euroopa ühistes huvides oleva projektina EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkti b tähenduses, sest artikkel 16 on sarnane 4. jaanuari 1991. aasta seaduse nr 19 sättega majandustegevuse ja rahvusvahelise koostöö arendamise kohta Friuli-Venezia Giulia piirkonnas, Belluno provintsis ja naaberpiirkondades, millega loodi Trieste finants- ja kindlustuskeskus. 2003. aastal arvas komisjon, et see ei sobi kokku ühisturuga, kuigi ta oli 1995. aastal ise otsustanud, et selle suhtes võib kohaldada EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punktis b sätestatud erandit. ([12]) Selles osas märkis komisjon, et oma esimeses otsuses Trieste finants- ja kindlustuskeskuse loomisele antava abi kohta oli kõnealune abi käsitletav ühisturuga kokkusobivana artikli 92 lõike 3 punktis c sätestatud erandi alusel (nüüd artikkel 87 lõige 3 punkt c), mitte artikli 87 lõike 3 punktis b sätestatud erandi alusel. ([13])

(45) Itaalia ametiasutused väitsid, et kõnealusel juhul ei saa lähtuda komisjoni eelmisest ühisturuga kokkusobivust käsitlevast otsusest, sest Sitsiilia on abikõlblik piirkond EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkti a tähenduses. Lisaks ei ole Euroopa kapitaliturg integreeritud Aafrika kapitaliturgu. Kõnealuse integratsiooni soodustamine on aga vastavalt Barcelona deklaratsioonile Euroopa üheks peamiseks eesmärgiks.

(46) Komisjon märkis, et iga juhtumit tuleb analüüsida eraldi, võttes arvesse näiliselt sarnaste kavade erinevaid jooni, mis võivad samas olla väga olulised, nagu ka majanduslikku konteksti. Seoses sellega rõhutas komisjon, et näiteks Trieste finants- ja kindlustuskeskuse loomiseks antud abi kogusumma (viieaastase kava kestuse jooksul) oli piiristatud ja et keskuses tegevate ettevõtete laenude ja investeeringute kogusumma oli piiratud.

(47) Komisjon leiab veel, et kõnealusel juhul kehtivad samad kaalutlused, mis Trieste juhtumi puhul 2003. aastal, ning seda järgmistel põhjustel:

a) üheks Triestet käsitleva otsuse ümberlükkamise peamiseks põhjuseks oli asjaolu, et sellist laadi meede on käsitletav tegevusabina, mida komisjon lubab ainult erandkorras tegevusvaldkondade puhul, mis nõuavad erikäsitlemist. Finantssektor ei kuulu eespool nimetatud kategooriasse ja komisjon on võtnud seisukoha, et praegusel ajal võib finantsturgudel osalejatele antav abi põhjustada kõnealuses sektoris märkimisväärseid moonutusi;

([10]) Vt kohtuasi C-156/98 Saksamaa *v.* Euroopa Komisjon [2000] EKL I-6857, punktid 76–87.

([11]) EÜT C 384, 10.12.1998, lk 3. Vt punkt 33.

([12]) Keskus loodi 9. jaanuari 1991. aasta seaduse nr 19 artikli 3 alusel. Komisjoni asjakohased otsused on 12. aprilli 1995. aasta otsus 95/452/EÜ (EÜT L 264, 7.11.1995, lk 30) ja 11. detsembri 2002. aasta otsus 2003/230/EÜ olemasoleva abikava kohta, mida Itaalial lubati rakendada Trieste finants- ja kindlustuskeskuse suhtes (ELT L 91, 8.4.2003, lk 47).

([13]) Vt joonealune märkus 12.

b) teiseks Triestet käsitleva otsuse ümberlükkamise põhjuseks oli asjaolu, et oma riigiabi eeskirjade põhjal tehtud hinnangus võib komisjon võtta arvesse ka ettevõtete maksustamise juhendi ([14]) väljatöötamisel tuvastatud negatiivset mõju konkurentsile. Kõnealune töö näitab, et rahvusvahelise iseloomuga tegevuse puhul, nagu on seda rahandus, kindlustus ja kontsernisisesed teenused, võib maksusoodustustel olla kahjulik mõju ülejäänud liikmesriikidele, eelkõige seetõttu, et need loovad võimalusi maksude maksmisest kõrvalehoidmiseks. Ka Trieste kava puhul, mida peeti juhendis sätestatud kriteeriumide alusel kahjulikuks, võis luua sellised võimalused. Komisjon märgib, et Itaalia ametiasutused viitasid Trieste abikava asjakohaste meetmete kohta saadetud märkustes 19. märtsil 2002. aastal toimunud käitumisjuhendi töörühma kohtumisele, kus Itaalia kinnitas, et keskus suletakse tähtajaks, mis on kooskõlas käitumisjuhendi tööka-vaga.

(48) Olles rõhutanud asjaolu, et kaks riiki, kes on Barcelona deklaratsioonile alla kirjutanud, Küpros ja Malta, olid kõnealusest meetmest teavitamise ajal juba Euroopa Liidu liikmed, leiab komisjon, et olukord riikides, kes saavad kasu nende ettevõtete investeeringutest, kes osalevad keskuse töös, erineb paljuski Ida-Euroopa riikide olukorrast 1995. aastal. Paljudel Barcelona deklaratsioonile alla kirjutanud riikidel ei ole kunagi olnud üleminekuprobleeme või kui, siis ainult minevikus (näiteks Türgi ja Iisrael on selgelt vaba turumajandusega riigid) ning osades riikides on üleminekuperiood lõppenud (näiteks Alžeeria).

(49) Seega kahtleb komisjon, kas artikkel 16 on käsitletav EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punktiga b ettenähtud erandina.

(50) Seetõttu selgitas komisjon, et kõnealust küsimust on vaja põhjalikumalt analüüsida. Analüüs peaks sisaldama ka huvitatud isikute märkuseid. Komisjon saab ainult pärast kõnealuste märkuste läbivaatamist otsustada, kas Itaalia ametiasutuste kavandatud meede mõjutab kauplemistingimusi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega.

([14]) ELi rahandusministrid lõid nõukogu 9. märtsi 1998. aasta istungil käitumisjuhendi töörühma (äriühingute maksustamine), mille eesistujaks oli Ühendkuningriigi pealaekur Dawn Primarolo, et hinnata maksumeetmeid, mis võivad kuuluda käitumisjuhendi kohaldamisalasse. Töörühm määratles oma 1999. aasta novembri aruandes 66 kahjustavat maksumeedet, üheks neist meetmeist oli Trieste finants- ja kindlustuskeskuse loomist käsitlev meede.

IV. ITAALIA MÄRKUSED

(51) Komisjon ei saanud Itaalia ametiasutustelt ega huvitatud isikutelt märkusi, et hajutada ametliku uurimismenetluse algatamisel tekkinud kahtlusi.

V. MEETME HINDAMINE

V.1. Õiguspärasus

(52) Itaalia ametiasutused on täitnud EÜ asutamislepingu artikli 88 lõikes 3 sätestatud menetlusnõuded, teatades abikavast ja peatades kavandatud meetmete rakendamise, või rakendades neid (artiklite 14 ja 15 puhul) vähese tähtsusega abi määruse alusel, kuni komisjon meetmed heaks kiidab.

V.2. Meetme riigiabile omased tunnused

(53) Komisjon leiab, et meede on käsitletav riigiabina EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses järgmistel põhjustel:

Riigi vahendite olemasolu

(54) Meede hõlmab riigi vahendite kasutamist Sitsiilia maakonna poolt saamata jäänud maksutulu ja sellele vastava abisaaja vähendatud maksukohustuse näol.

Majanduslik eelis

(55) Meede loob abisaajale majandusliku eelise, mis tuleneb maksukoormuse vähendamisest ja on tõlgendatav rahalise eelisena, mis saadakse madalamate maksude maksmise näol. Ettevõtted saavad abist koheselt kasu aastatel, mil vähendust kohaldatakse.

Valikulisuse olemasolu, kuna meede soodustab „teatavaid ettevõtteid või teatavate kaupade tootmist”

— Artiklid 14 ja 15

(56) Komisjon märgib, et artikleid 14 ja 15 tuleb uurida koos, sest need annavad sarnaseid eeliseid eri abisaajate kategooriatele. Kõnealused kaks artiklit välistavad võimalike abisaajatena eri ettevõtete kategooriad:

a) uued ettevõtted, kelle käive on suurem kui 10 miljonit eurot ning kes tegutsevad muudes kui artikli 14 lõikes 1 osutatud sektorites (artikli 14 lõige 1 hõlmab turismi-, hotellindus-, kultuurikaupade, toiduaine-tööstus-, infotehnoloogia- ja käsitööndussektorit);

b) uued ettevõtted, kelle käive on väiksem kui 10 miljonit eurot ning kes tegutsevad muudes kui artikli 14 lõikes 2 osutatud sektorites (artikli 14 lõige 2 hõlmab tööstusvaldkonda); need on põhiliselt põllumajanduse ja teenindussektori ettevõtted;

c) olemasolevad ettevõtted, kes tegutsevad keemia- ja naftakeemiasektoris (artikkel 15).

(57) Seetõttu soodustab meede teatavaid tootmissektoreid, eelkõige aga turismi-, hotellindus-, kultuurikaupade, toiduainetööstus- ja infotehnoloogiasektorit, kus kõik ettevõtted saavad viiel järjestikusel aastal vabastuse IRAPi maksmisest. Teiseks soodustab kõnealune meede olemasolevaid ja uusi tööstusettevõtteid, kelle käive on väiksem kui 10 miljonit eurot, välistab aga ettevõtted, kes tegutsevad keemia- ja naftakeemiasektoris.

(58) Isegi kui Itaalia ametiasutused suudaksid tõendada, et üle 10 miljoni euro suuruse käibega tööstusettevõtted tegutsevad ainult keemia- ja naftakeemiasektoris, oleks meede vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale ([15]) siiski käsitletav valikulise meetmena, mis soodustab eespool nimetatud tootmissektorit, sest viieaastast vabastust IRAPist ei kohaldata ettevõtete suhtes, kes tegutsevad väljaspool tööstussektorit.

(59) Meede näib andvat valikulise eelise Sitsiilia ettevõtetele, kuna meetme alusel saavad abi ainult need maksukohuslastest ettevõtted, kelle ametlik asukoht, peakontor ja tegevuskoht on Sitsiilias. Sugugi mitte kõik ettevõtted, kes tegelevad Sitsiilias tootmise ja kaubandusega ning kelle suhtes kohaldatakse IRAP'd, ei vasta kõnealustele eeltingimustele.

— *Artikkel 16: Euroopa-Vahemere finants- ja kindlustusteenuste keskus*

(60) Komisjon märgib, et artikkel 16 annab valikulised eelised, kuna ainult teatavad ettevõtted on abikõlblikud. Eelised antakse ainult neile kindlustus- ja rahandusettevõtetele, kel on luba keskuses osaleda. Meede välistab seetõttu kõik ettevõtted, kes koguvad raha rahvusvahelistel turgudel selleks, et seda investeerida joonealuses märkuses nr 7 nimetatud riikidesse, kuid ei tee seda keskuse raames.

(61) Lisaks on meede valikuline, sest see välistab need kindlustus- ja rahandusettevõtted, kes investeerivad Itaaliasse ja muudesse riikidesse, keda ei ole nimetatud joonealuse märkuse nr 7 täielikus nimekirjas.

(62) Sellest tulenevalt järeldab komisjon, et kavandatav meede on valikuline.

Konkurentsi moonutamine ja liikmesriikide vaheline kaubandus

(63) Vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale ([16]) piisab konkurentsi moonutamiseks sellest, kui abisaaja konkureerib teiste ettevõtetega konkurentsile avatud turgudel.

(64) Komisjon on arvamusel, et artiklites 14 ja 15 sisalduvad meetmed näivad moonutavat konkurentsi ja mõjutavat liikmesriikide vahelist kaubandust, kuna nende alusel kergendatakse abisaajate maksukoormust, mida nad abi saamata peaksid kandma.

(65) Kõnealusel juhul on abisaajateks igas suuruses ettevõtted, kes tegutsevad enamasti tööstussektoris, välja arvatud keemia- ja naftakeemiasektoris. Kõnelaused ettevõtted konkureerivad teiste ettevõtetega konkurentsile avatud turgudel, seega vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale võib vabastus IRAPist moonutada konkurentsi ja mõjutada kaubandust.

(66) Komisjon leiab ka, et artiklis 16 sisalduv meede moonutab konkurentsi ja mõjutab liikmesriikide vahelist kaubandust. Oma tegevusvaldkonnale iseloomulikult konkureerivad rahandus- ja kindlustusettevõtted, kinnisvara vahendajad ning usaldusettevõtted tegelikult teiste ettevõtetega Euroopa tasandil.

(67) Sellest tulenevalt järeldab komisjon, et kavandatav meede on käsitletav riigiabina.

([15]) Vt näiteks kohtuasi C-143/99 Adria-Wien Pipeline GmbH ja Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke GmbH *v* Finanzlandesdirektion für Kärnten startsqbracket(2001)endbracket EKL I-08365 seoses maksuvähendustega ainult kaupu tootvatele ettevõtetele.

([16]) Kohtuasi T-214/95 Het Vlaamse Gewest *v.* komisjon [1998] EKL II-717.

V.3. **Kokkusobivus ühisturuga**

(68) Kuna meede on käsitletav riigiabina EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses, siis tuleb hinnata selle ühisturuga kokkusobivust artikli 87 lõigetes 2 ja 3 ettenähtud erandite põhjal. Artikli 87 lõikes 2 sätestatud erandeid, mis käsitlevad üksiktarbijatele antavat sotsiaalabi, abi loodusõnnetuste või erakorraliste sündmuste tekitatud kahju korvamiseks ning Saksamaa Liitvabariigi teatavatele piirkondadele antavat abi, kõnealusel juhul ei kohaldata. Meedet ei saa käsitleda Euroopa ühistes huvides oleva olulise projektina või abinõuna tõsise häire kõrvaldamiseks Itaalia majanduses, nagu on ettenähtud artikli 87 lõike 3 punktiga b. Ka ei saa meetme suhtes kohaldada artikli 87 lõike 3 punkti c kohast erandit, mille kohaselt on lubatud sellise abi andmine, mis soodustab teatava majandustegevuse või teatavate majanduspiirkondade arengut tingimusel, et selline abi ei kahjusta kaubandustingimusi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega. Meetme eesmärgiks ei ole ka artikli 87 lõike 3 punktiga d ettenähtud kultuuri edendamine ja kultuuripärandi säilitamine.

(69) Artikli 87 lõike 3 punktiga a nähakse ette sellise abi lubamine, mis on suunatud majandusarengu edendamiseks niisugustes piirkondades, kus elatustase on erakordselt madal või kus valitseb tõsine tööpuudus. Sitsiilia suhtes kohaldatakse kõnealust erandit.

(70) Oma otsuses algatada ametlik uurimismenetlus selgitas komisjon põhjusi (mida on kirjeldatud punktides 29–50), miks ta kahtleb, kas meetme suhtes saab kohaldada artikli 87 lõike 3 punktiga a ettenähtud erandit. Lisaks välistas ta võimaluse, et piirkondliku seaduse nr 21/2003 artikliga 16 ettenähtud meetme suhtes võiks kohaldada artikli 87 lõike 3 punktis b sätestatud erandit, mille alusel lubatakse anda abi Euroopa ühishuvides oleva projekti elluviimiseks või tõsise häire kõrvaldamiseks Itaalia majanduses.

(71) Juhul kui Itaalia või huvitatud isikud märkuseid ei esita, võib komisjon üksnes järeldada, et kõnealused kahtlused on leidnud kinnitust.

VI. **KOKKUVÕTE**

(72) Komisjon järeldab, et Itaalia teatatud meede, mida on kirjeldatud punktides 10–28, ei ole ühisturuga kokkusobiv ning selle suhtes ei saa kohaldada EÜ asutamislepingus sätestatud erandeid. Seega tuleb kõnealune meede keelata. Itaalia ametiasutuste väitel ei ole abi veel antud, seega ei ole vajadust abi tagasi nõuda,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Abikava, mida Itaalia kavatseb rakendada Sitsiilia maakonna seaduse nr 21/2003 artiklite 14, 15 ja 16 kohaselt, on käsitletav riigiabina.

Eelnevas punktis nimetatud abi ei ole ühisturuga kokkusobiv ja seega ei tohi seda rakendada.

Artikkel 2

Itaalia teavitab komisjoni otsuse täitmiseks võetud meetmetest kahe kuu jooksul pärast käesoleva otsuse kättesaamist.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Itaaliale.

Brüssel, 7. veebruar 2007

Komisjoni nimel

komisjoni liige

Neelie KROES